

Forfatter: Manthey, Johan Georg Ludvig

Titel: BREV TIL: Ørsted, Hans Christian FRA: Manthey, Johan Georg Ludvig (1802-12-18)

Citation: Manthey, Johan Georg Ludvig: "BREV TIL: Ørsted, Hans Christian FRA: Manthey, Johan Georg Ludvig (1802-12-18)", i *Breve fra og til Hans Christian Ørsted*, Th. Linds, s. 105. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002053861-X00-shoot-L002053861X000019.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til Hans Christian Ørsted

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til H. C. Ørsted.

Kjøbenhavn, den 18de December 1802.

Herved ikkun faa, men, som jeg troer, gode Adresser til Mænd, hvis Tjenstvillighed jeg kjender, og hvis Venskab jeg vover at smigre mig med, til Andre turde jeg ei vove at sende Dem nogen; thi jeg seer, hvor hastigt Franskmanden glemmer det Forbigangne, og frygtede for, saavel selv at være glemt som ei at kunne forskaffe Dem en Imodtagelse, som jeg ønsker ; ibtandt disse Navne vil ikkun Lasteyrie være dem ubekjendt, han har før Revolutionen været Adelig og Geistlig, er en ivrig Republikaner, har været i Danmark og gjengjælder med Glæde den Høflighed, som vi have kunnet vise ham her. Han boer nu i rue de la plante, jeg veed et bestemt hvor, og dyrker s. 106 Naturvidenskaberne, især Oeconomien. De vil i ham faae en tro Ledsager. Jeg sender Dem Brevene aabne, for at De kan see Indholdet; Tiden tillod mig ei at gjøre dem saa vidtløftige, som jeg ønskede, derfor beder jeg Dem mundtlig at tilføie det Manglende; hvad jeg deri har sagt om Dem er langt fra ei det, som jeg vilde have sagt, naar jeg ei havde skrevet til en fransk Lærd. Aarsagen dertil vil De ved nøiere Bekjendtskab med disse snart indsee. Det glæder mig ligesaameget, at De finder Behag i vor Gørikes Omgang, som at han ytrer megen Beredvillighed i sine Breve til at være Dem til Nytte.

Idag har jeg modtaget Deres Brev af 6te December, og læst deres første Brev fra Paris med uendelig megen Interesse, fordi jeg kan tænke mig ved Deres Side, følge dem overalt, og jeg finder, at Indtrykket, som disse nye Gjenstande gjøre, er omtrent det, som jeg kunde formode. Deres øvrige Breve fra dette saa mærkværdige Sted ville være overmaade underholdende for mig. De tillade mig at gjøre Dem opmærksom paa Hauys Forelæsninger og paa de praktiske Arbeider i école polytechnique ; de første ville være Dem vigtige, og de sidste vil De let, naar De gjør Thenards Bekjendtskab, kunne tage Deel i, ligesom De og hos Vauquelin vil kunne faae Leilighed til selv at anstille Forsøg. Deres Beskrivelse af Laboratoriet, hvor Vauquelin læser, forstaaer jeg ei, er det ei Laboratoriet i école des mines? eller er det maaskee det i jardin des plantes? Om hans Foredrag er jeg ligesaa enig med Dem, som i Deres Dom om Fonrcroy; Thenard er den anden Vauquelin, og ligesaa beskeden som han. Iblandt Andre ønskede jeg og, at De søgte at gjøre Bekjendtskab med den unge kyndige og flittige Mineralog Brochant, med de la Metherie, Lelievre, Gillet Lanmont og Fabrikanten Fourmis; De vil forbinde s. 107 mig ved at tilbagekalde mig i disse Mænds Erindring, og ved at forvise dem om min Agtelse og Hengivenhed; skulde nogen af dem være misfornøiet, fordi jeg ei har skrevet, saa undskyld mig saa godt som muligt, De kan bedst gjøre det, da De kjender mine Forretninger, som i den senere Tid endnu ere meget forøgede. Naar jeg engang faaer bedre Leilighed, vil jeg af mine Notitser sende Dem et Udtog, som, uagtet at De nu har den nødvendige Øvelse for selv at samle paa Reiser, kunde være Dem til nogen Nytte. I disse Dage er Hertugen kommen tilbage, og snart venter jeg at tale med ham, ufortøvet skal De da faae nøiere Efterretning om, hvad De kan vente, imidlertid forsikkrer jeg Dem, at jeg dristig skal tale Deres Sag, og at jeg i paakommende Tilfælde vil forsøge Alt, for at naae vort Øiemed, derfor seer jeg gjerne af Deres Brev, at De samtykker i, at jeg gjør, hvad jeg kan.

Steffens har overmaade mange Tilhørere, hvoraf endeel synes at komme af Nysgjerrighed; thi de vide ei engang, hvad han egentlig læser over. For Fremtiden vil han især læse experimental Physik; derved maa jeg, uagtet De ei har berørt det, jeg har sagt om ham, sige Dem, at Tvende neppe ville kunne læse Physiken her med Held, og at jeg troer at burde raade Dem at berede Dem paa at læse Chemi, maaskee rigtigst teknisk Chemi, fordi han allerede har det Apparat, som De, i det mindste i Førstningen, vil komme til at savne. I Vinter læser jeg ei, af Mangel paa Tid; men til næste Vinter haaber jeg dog at kunne gjøre det muligt, og at kunne gjøre Brug af mit nu sandelig temmelig fuldstændige Apparat. Iblandt de Ting, som nu interessere mig meget, er Alt, hvad der angaaer Porcellainmageriet, vel er jeg heldig nok til at gjøre betydelige Fremskridt i denne Kunst; men desuagtet veed jeg, hvad den franske Industri kan frembringe for Mesterstykker, s. 108 og derfor beder jeg hos Brogniart, hos Fourmis etc. at iagttage mit Tarv, De vil derved rigelig forbinde mig, iblandt Andet ønsker jeg at kjende Maaden at gjøre de nu saa yndede fonds colorés paa; min Fremgangsmaade derved kunde jeg nøies med, men hvem veed, om de Franskes ei er bedre. — Hils Alle, som mindes mig, Heiberg, Guilleaumu og øvrige Landsmænd.

Deres hengivne
Ludv. Manthey.